

חוק הגטאות הגרמני ה-ZRGB – קצבה מגרמניה למי שעבד בגטו Pension for former ghetto workers (ZRGB)

הסבר ותרגום לטופס ZRGB 200

הקדמה

לאור פניות רבות של ניצולי שואה ובני משפחותיהם אשר קיבלו טפסים בגרמנית או בגרמנית/אנגלית מה- Deutsche Rentenversicherung בגרמניה, אנו בעמותת "אביב לניצולי השואה" החלטנו להירתם למשימה ולכתוב הסבר ותרגום לעברית של השאלון. יש לציין כי נושא הקצבה הגרמנית בגין עבודה בגטו הוא נושא סבוך. מובהר בזאת כי המידע בדף הסבר זה הינו כללי, ואינו מהווה בשום צורה שהיא יעוץ משפטי מחייב מטעם עמותת "אביב לניצולי השואה". המידע איננו כולל את מלוא היקף הסוגיות המשפטיות או הנסיבות האישיות הרלוונטיות השונות. הניסוח בדפים אלה הינו בזכר אך מתייחס לגברים ונשים כאחת.

מי זכאי?

קורבן רדיפות הנאצים שעבד בגטו עשוי להיות זכאי לקבלת קצבה חודשית מהביטוח הלאומי הגרמני אם הוא עומד בכל הקריטריונים 1-3:

1. הוחזק בגטו סגור או פתוח.
2. עבד "ברצון וללא כפייה" במהלך תקופה זו בגטו שהיה תחת שלטון או סיפוח גרמני ישיר או השפעה גרמנית. (מי שעבד תחת אלימות או איומי נשק נחשב כעובד כפייה ולא עובד מרצון).

הסבר על התוכנית:

- בקשות רבות לקבלת פנסיה סוציאלית לפי חוק הגטאות (ה-ZRGB) למי שעבד בגטו נדחו בעבר. בעקבות פסיקת בית המשפט העליון בגרמניה שונו הקריטריונים, ולכן כל התיקים שנדחו בעבר עוברים בדיקה נוספת.
- בגובה הקצבה החודשית שתיקבע משתנה מתיק לתיק לפי קריטריונים אישיים של כל אחד ואחת (גיל בתקופת השואה, תקופת השהות בגטו, תקופות נוספות לאחר השואה שנלקחות בחשבון וכו').
- ככלל, ישולם גם תשלום רטרואקטיבי ממועד המוקדם להגשת הבקשה. (ע"פ תיקון חדש לחוק, במרבית המקרים, תחילת התשלום מ- 1997 - התייחסות מורחבת לתיקון בהמשך).

- אם הוגשה בקשה בעבר, ומגיש הבקשה נפטר טרם אישורה, יקבלו היורשים את התשלום המגיע לנפטר עד ליום פטירתו. בן/בת הזוג של מי שעמד בקריטריונים ונפטר (גם במידה ולא הגיש בקשה בעודו בחיים) זכאי להגיש בקשה לקבלת פנסית שארים. (ישנם מקרים בהם אף אם לא הוגשה בקשה לגרמניה, יהיו היורשים זכאים להגיש בקשה לתשלום על התקופה הקבועה בחוק ועד יום הפטירה)
- מי שטרם הגיש בקשה לפנסיה סוציאלית בגין עבודה בגטו, ועומד בקריטריונים לקבלתה, עדיין יכול להגיש בקשה.
- הביטוח הסוציאלי הגרמני בודק מחדש את כל התיקים שנדחו בעבר, אך הדבר עלול לקחת זמן (התיקים מטופלים לפי תאריכי לידה של המבקשים, כך שהמבוגרים ביניהם יטופלו ראשונים). מי ששינה את כתובתו בשנים האחרונות חייב לעדכן את כתובתו הנוכחית ישירות בגרמניה.
- הפנסיה הסוציאלית בגין עבודה בגטו לא נחשבת כהכנסה לצורך חוקי הביטוח הלאומי.
- תשלום רטרואקטיבי לרנטה הסוציאלית משנת 1997: בתחילת חודש יוני 2014 קיבל הבונדסטאג הגרמני את הצעת החוק של ממשלת גרמניה לתיקון החוק המקורי לתשלום קצבות לעובדי גטו לשעבר (ZRBG). על פי התיקון לחוק, כמעט כל הזכאים יוכלו לקבל את הקצבה המבוססת על תקופות העסקתם בגטו, רטרואקטיבית, החל מה-1 ביולי 1997. מוסדות הביטוח הפנסיוני בגרמניה האחראים יערכו חישוב מחדש של סכום הגמלה החודשית ללא צורך בפנייה אליהם ויעדכנו את כל הזכאים על זכותם לבחור בין המשך תשלום הגמלה החודשית העדכנית או תשלום רטרואקטיבי חד-פעמי בשילוב גמלה חודשית מופחתת בעתיד.

ומה בנוגע לתשלום בסך 2000 אירו מקרן הפיצוי הגרמנית עבור עבודה ללא כפיה בגטו?

- מי שהגיש בקשה לפנסיה סוציאלית לפי ה-ZRGB וגם בקשה לקבלת תשלום חד-פעמי של 2,000 אירו מקרן הפיצוי הגרמנית עבור עבודה ללא כפיה בגטו: **החל מאוגוסט 2011** ניתן לקבל את ה-2000 אירו מקרן הפיצוי הגרמנית **בנוסף** לקבלת פנסיה סוציאלית לפי חוק הגטאות הגרמני (ה-ZRBG). מדובר בשינוי משמעותי (מאחר שבעבר היה צריך לבחור בין 2 התוכניות).
- מי שטרם הגיש בקשה לקבלת ה-2000 אירו מקרן הגטאות הגרמנית והוא עבד בגטו ללא כפיה, מומלץ להגיש בקשה לקרן הגטאות הגרמנית בהקדם.
- מי שאינו זוכר האם כבר הוגשה בקשה לקרן הגטאות הגרמנית, מומלץ לפנות לגרמניה בטלפון 0049 22899 7030 0 ולברר לפי שם ותאריך לידה באם כבר קיים תיק. אם כן- אין צורך בהגשת בקשה חדשה.
- ניתן להגיש בקשה לקרן הפיצוי הגרמנית עבור עבודה ללא כפיה בגטו ללא הגבלת זמן. מומלץ בכל מקרה להגיש את הבקשות בהקדם האפשרי.

• **עזכון- הכרה בערים חדשות כגטאות:** לאחרונה הוספו רבות מערי בולגריה וערים ספורות מרומניה, לרשימת גטאות בה נעזרים הגרמנים לקביעת זכאות לפיצויים על עבודה בגטו. לפיכך מומלץ למי שהיה בערים אלו, ועבד במהלך שהותו בתקופה בה הוכרה העיר כגטו- להגיש בקשות לקבלת פיצויים על עבודה בגטו. את רשימת הגטאות ניתן למצוא באתר העמותה.

• **עזכון: הרחבת תנאי הזכאות גם לגטאות שהיו תחת השפעה גרמנית בלבד:**

בעבר חוק הגטאות הגרמני (ZRBG) העניק רנטה סוציאלית על עבודה בגטו רק לניצולים שעבדו בגטאות שהיו בשטח שנכבש או שסופח על ידי הרייך הגרמני. על פי תיקון גם ניצולים שעבדו בגטאות שהיו בשטח תחת ההשפעה של הרייך הגרמני כמו למשל סלובקיה, רומניה (למשל צ'רנוביץ) וסין (למשל שנחאי) עשויים להיות זכאים לרנטה סוציאלית על עבודה בגטו, מעבר לזכאותם לפיצוי החד פעמי בסך 2,000 יורו. לפיכך מומלץ לניצולי שואה שקיבלו את הפיצוי החד פעמי בסך 2,000 יורו על עבודה בגטו ושלא הגישו בקשה לקבלת רנטה סוציאלית על על עבודה בגטו, להגיש תביעה לקבלת רנטה זו. ניצולים שעבדו בגטאות אלו ושהגישו בעבר בקשה לרנטה סוציאלית על עבודה בגטו ונדחו בגלל שהגטאות לא היו בשטח שנכבש או סופח על ידי הגרמנים, אינם צריכים להגיש בקשה חדשה ויקבלו מכתב מגרמניה המיידע אותם על השינויים החדשים.

הנחיות לגבי הטופס לפי ה-ZRBG:

1. יש למלא את הטופס בשפה האנגלית או הגרמנית.
2. דף ההסבר והתרגום מתייחס לטופס **ZRGB 200** בלבד. קיימים טפסים נוספים שההנחיות לגביהם שונות.
3. מומלץ לצלם את הבקשה, על מנת שיישאר לך עותק.
4. **יש לשלוח את טופס הבקשה לכתובת הבאה** (אלא אם כן רשומה במכתב כתובת אחרת)

Deutsche Rentenversicherung – Rheinland

Koenigsallee 71

40215 Duesseldorf

Deutschland – Germany

ישירות בגרמניה Deutsche Rentenversicherung - Rheinland בטל. 0049-211-937-0

פקס: 0049-211-937-3096

בשאלות ניתן לפנות לעמותת "אביב לניצולי השואה" בכתובת המייל info@avivshoa.co.il

או דרך אתר העמותה www.avivshoa.co.il דרך "צור קשר".

בברכה,

עמותת "אביב לניצולי השואה"

טופס ZRGB 200 – תרגום חופשי לעברית

להלן תרגום חופשי לעברית של טופס הבקשה ZRGB 200:

שאלה 1 – פרטים אישיים של מגיש הבקשה:

שם משפחה, שם פרטי, תאריך לידה.

שאלה 2- פרטים אודות הרדיפות (נא לצרף מסמכים רשמיים רלבנטיים הנמצאים ברשותך):

שאלה 2.1- האם אתה יהודי? לא / כן.

שאלה 2.2- האם אתה מוכר כקורבן רדיפות הנאצים?

לא.

כן, (לדוגמה ה-BEG, ועידת התביעות, משרד האוצר) - נא לפרט ולציין מספר התיק.

שאלה 3- פרטים לגבי העבודה בגטו. נא לצרף כל מסמך רלוונטי הנמצא עדיין ברשותך.

שאלה 3.1- באיזה גטו הוכרחת לשהות?

(a עיירה/עיר, מחוז, אזור- ארץ - מתאריך (חודש/שנה) ועד תאריך (חודש/שנה) _____

(b עיירה/עיר, מחוז, אזור- ארץ - מתאריך (חודש/שנה) ועד תאריך (חודש/שנה) _____

(c עיירה/עיר, מחוז, אזור- ארץ - מתאריך (חודש/שנה) ועד תאריך (חודש/שנה) _____

שאלה 3.2- האם עבדת בזמן השהייה באחד הגטאות שהוזכרו בסעיף 3.1?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/מעביד _____

סוג העבודה _____

כן, (b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/מעביד _____

סוג העבודה _____

כן, c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____
 סוג העבודה _____

שאלה 3.3 - האם עבדת גם מחוץ לגטו/גטאות שצויין/נו בסעיף 3.1?
 לא.

כן, a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____
 האם חזרת לגטו כל יום? כן / לא

כן, b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____
 האם חזרת לגטו כל יום? כן / לא

כן, c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____
 האם חזרת לגטו כל יום? כן / לא

שאלה 3.4 - האם אתה יזמת את חיפוש העבודה בגטו (סעיף 3.2) או מחוץ לגטו (סעיף 3.3) או שהיא הוצעה לך לדוגמא על ידי ה"יודנראט"?

כן, שם הגטו _____, כן, שם הגטו _____, כן, שם הגטו _____
 לא, כפו עלי לבצע את העבודה האמורה נגד רצוני, בלא שיכולתי לסרב לעבודה מבלי להסתכן בגופי, חיי או החופש שנותר לי.

שימו לב: בסעיף זה מומלץ לסמן "כן" בחלק הראשון ולפרט את שם הגטו ולעבור לסעיף 4. (מומלץ לא לסמן את המשפט המופיע בטופס: "לא, כפו עלי לבצע את העבודה שהזכרתי נגד רצוני בלא שיכולתי לסרב לעבודה מבלי להסתכן בגופי, חיי או החופש שנותר", אלא לעבור הישר לסעיף 4.)

הסבר: על מנת שתוכר על ידי התוכנית, העבודה שבוצעה בגטו או מחוצה לו צריכה הייתה להיות עבודה שבוצעה מרצון ו"ללא כפייה".

שאלה 4 - האם יש תקופות נוספות של רדיפות על ידי הנאצים? נא לצרף מסמכים שברשותך.
 האם סבלת ממעשי אלימות נוספים של הנאצים (לדוגמא טלאי צהוב, חיים בסתר או תחת שם אחר, עבודות כפיה או מחנות ריכוז)?
 לא.

כן, a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 סוג הרדיפה _____
 כן, b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 סוג הרדיפה _____

כן, c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 סוג הרדיפה _____

שאלה 5- תקופת שהייה בגרמניה. נא לצרף מסמכים שברשותך.
 האם שהית בגרמניה לאחר תקופת הרדיפות (לדוגמא במחנה עקורים)?
 לא.

כן, a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום השהות _____

כן, b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום השהות _____

כן, c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום השהות _____

שאלה 6 – הצהרת אמת של המבקש

הנני מצהיר שלפי מיטב ידיעתי כל הנאמר לעיל אמת ולא הסתרתי שום מידע נדרש. אני מבין כי במידה והמידע שאני מוסר אינו אמין, ינקטו נגדי צעדים משפטיים.

מקום, תאריך _____
 חתימת המבקש _____

פירוט המסמכים שצורפו: _____

לעיתים מצורפים לבקשה שני מסמכים נוספים:

- 1. אישור חיים** (מסמך המסומן בצד שמאל למטה בסימון A 1003 או בסימון אחר) – יש למלא פרטים ולאשר על ידי גוף רשמי עם חותמת רשמית (לדוגמא בנק, המוסד לביטוח לאומי, בית חולים, קונסוליה, קהילה יהודית, סוכנות רווחה (כמו יד שרה) או ש"ל- שירות יעוץ לאזרח מטעם העירייה או הרשות המקומית).
- 2. הצהרה לצורך תשלום** (מסמך המסומן בצד שמאל למטה בסימון A 1059 או R 851 או בסימון אחר) – יש למלא ולהחתיים על ידי פקיד בבנק בו הנך מבקש לקבל את התשלום (חשוב לציין מספר חשבון, קוד הבנק, IBAN, SWIFT CODE, שם וכתובת הבנק).

בהצלחה!

המידע בדף הסבר ובתרגום זה הינו כללי, ואינו מהווה בשום צורה שהיא יעוץ משפטי מחייב מטעם עמותת 'אביב לניצולי השואה'.